

ศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

นายธงชัย อบเชย

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2552

**Potential in Repayment of Bank for Agriculture and Agricultural
Co-Operatives Debtor**

Mr. Thongchai Ouchury

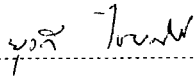
**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2009**

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร
ชื่อและนามสกุล นายธงชัย ออบเชย
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยานี ภาคอืด

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยานี ภาคอืด)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ยุวดี ไชยศิริ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วันที่ 3 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2573

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ผู้ศึกษา นายรัชชัย ออบเชย ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยาณี ภาควิชา ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาป่างศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ระบุแหล่งที่มาของรายได้ (2) ประเมินศักยภาพการชำระหนี้ และ (3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่างศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 4,177 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 365 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า (1) แหล่งที่มาของรายได้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาป่างศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มาจาก 4 แหล่งคือ การขายผลผลิตทางการเกษตร การขายผลผลิตนอกการเกษตร เงินที่บุตรหลานส่งให้ และเงินจากญาติพี่น้อง โดยรายได้ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 มาจากการขายผลผลิตทางการเกษตร รองลงมาคือ การขายผลผลิตนอกการเกษตรและที่เหลือมาจากบุตรหลานและญาติ (2) ศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์ดี กล่าวคือลูกหนี้ส่วนใหญ่มีความสามารถในการชำระหนี้ โดยการก่อหนี้แต่ละครั้งลูกหนี้จะนำเงินกู้ยืมไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนและเงินลงทุนในการดำเนินงาน (3) ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการชำระหนี้คือ ในบางช่วงเวลาลูกหนี้มีรายได้สุทธิในครัวเรือนน้อย รวมทั้งประสบภัยน้ำท่วมและฝนแล้ง จึงเป็นผลให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมชำระหนี้เปลี่ยนไป สำหรับข้อเสนอแนะในการให้บริการลูกหนี้มีความพึงพอใจในเงื่อนไขการชำระหนี้และการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อย่างไรก็ตาม ธนาคารควรมีการปรับปรุงขยายพื้นที่จ่อครดและเพิ่มที่นั่งเพื่อรองรับการบริการ

คำสำคัญ ศักยภาพการชำระหนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือให้คำแนะนำเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร. กัญยานี ภาคอัคร และ รองศาสตราจารย์ยุวดี ไชยศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งกรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม

ประโยชน์และคุณค่าอันเนื่องมาจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาขอน้อมนำคุณงามความดีแก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และ ผู้มีส่วนช่วยเหลือในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่าน

ธงชัย อบเชย

มีนาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีดำเนินการศึกษา	4
ประเภทของการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
คำนิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	7
ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2551	7
ภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2552	9
ภาวะการเกษตรปี 2551	10
ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2552	11
ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในปีบัญชี 2551	12
ประวัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	12
วัตถุประสงค์	13
วิสัยทัศน์	13
หลักการดำเนินงาน	13
พันธกิจ	14
ยุทธศาสตร์	14
การบริหารงาน	15
ทุนดำเนินงาน	17
รายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิ	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 4 วิธีดำเนินการศึกษา	24
ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง	24
การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	26
ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์การกู้เงิน	32
ส่วนที่ 3 ความเสี่ยงทางการเงิน	34
ส่วนที่ 4 แหล่งที่มาของเงินได้	35
ส่วนที่ 5 คุณภาพการบริการของพนักงาน	38
ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นด้านสถานที่	42
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
สรุปการวิจัย อภิปรายผลการศึกษา	47
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	50
ประวัติผู้ศึกษา	52

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 5.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	26
ตารางที่ 5.2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	27
ตารางที่ 5.3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	27
ตารางที่ 5.4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนสมาชิก ในครัวเรือนที่พักอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน	28
ตารางที่ 5.5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	28
ตารางที่ 5.6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพในภาคการเกษตร .	29
ตารางที่ 5.7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพนอกภาค การเกษตร	29
ตารางที่ 5.8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนเงินกู้จาก ธ.ก.ส. .	30
ตารางที่ 5.9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนเงินกู้จาก สถาบันอื่น	30
ตารางที่ 5.10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนเงินกู้จากนายทุน /พ่อค้า	31
ตารางที่ 5.11	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเงินกู้หรือยืมจาก ญาติพี่น้อง	31
ตารางที่ 5.12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความเพียงพอของเงินกู้ ทั้งหมดต่อค่าใช้จ่ายจำเป็นในครัวเรือน	32
ตารางที่ 5.13	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม เงินจาก ธ.ก.ส.	32
ตารางที่ 5.14	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการดำเนินงาน	33
ตารางที่ 5.15	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้เงิน เพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงาน	33
ตารางที่ 5.16	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความเสี่ยงทางการเงิน ที่เกิดจากลูกหนี้ (การจกบันทึกบัญชีครัวเรือน)	34

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความเสี่ยงทางการเงิน ที่ไม่เกิดจากลูกหนี้ (ประสพภาวะภัยธรรมชาติ)	34
ตารางที่ 5.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความเสี่ยงทางการเงิน ที่เกิดจากลูกหนี้(ค่าใช้จ่ายส่วนมากของลูกหนี้)	35
ตารางที่ 5.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่มาของ รายได้หลัก	35
ตารางที่ 5.20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่มาของ รายได้อื่น ๆ	36
ตารางที่ 5.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือน ต่อปี	36
ตารางที่ 5.22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความสามารถ ในการชำระหนี้ ธ.ก.ส.	37
ตารางที่ 5.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่มาของเงิน ในการชำระหนี้ ธ.ก.ส.	37
ตารางที่ 5.24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาเหตุที่ไม่สามารถ ชำระหนี้เงินกู้ ธ.ก.ส. ได้	38
ตารางที่ 5.25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส. จำแนกตามความพอใจในความถูกต้องของการบริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส.	38
ตารางที่ 5.26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส. จำแนกตามความผิดพลาดเรื่องเงินกู้	39
ตารางที่ 5.27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส. จำแนกตามขั้นตอนในการกู้เงิน	39
ตารางที่ 5.28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส.	40
ตารางที่ 5.29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส.	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส. ด้านการถูกเรียกขอเงินค่าบริการพิเศษ	41
ตารางที่ 5.31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณภาพการให้บริการ ของพนักงาน ธ.ก.ส. จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริการของ ธ.ก.ส.	41
ตารางที่ 5.32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกความรู้สึกรังเกียจใจในสถานที่ติดต่อธนาคาร	42
ตารางที่ 5.33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตามความเพียงพอของสถานที่รองรับบริการ	42
ตารางที่ 5.34 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตามความสะอาดของห้องน้ำ	43
ตารางที่ 5.35 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตามความเพียงพอของที่จอดรถ	43
ตารางที่ 5.36 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตามความชัดเจนของป้ายบอกบริการ	44
ตารางที่ 5.37 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตามความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย	44
ตารางที่ 5.38 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตามความปลอดภัยและระบบรักษาความปลอดภัย	45
ตารางที่ 5.39 ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ จำแนกตาม ความข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นสถาบันการเงินของรัฐ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 โดยมีบทบาทในการบริการด้านสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จากเอกสารรายงานกิจการรอบปีบัญชี 2549 ปีบัญชี 2550 ปีบัญชี 2551 จ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกร สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร จำนวน 260,671 ล้านบาท 280,795 ล้านบาท 308,087 ล้านบาท และได้รับชำระหนี้ของต้นเงินถึงกำหนดในแต่ละปีร้อยละ 92.41 92.69 93.74 มีหนี้ค้างชำระจำนวน 38,839 ล้านบาท 43,820 ล้านบาท 35,540 ล้านบาทตามลำดับ การให้สินเชื่อไม่อาจหลีกเลี่ยงปัญหาหนี้ค้างชำระได้ แต่ควบคุมได้ หนี้ค้างชำระเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับการให้สินเชื่อโดยทั่วไป โดยเฉพาะสินเชื่อการเกษตรจนอาจกล่าวได้ว่าสินเชื่อการเกษตรกับหนี้ค้างชำระเป็นของคู่กันการที่จะไม่ให้มีหนี้ค้างชำระเกิดขึ้นเลยนั้นนับว่าเป็นเรื่องที่ทำได้ยากยิ่งและถ้าพยายามทำให้ได้แล้วก็หมายความว่าธนาคารอาจจะไม่สามารถขยายสินเชื่อออกไปได้มากมายและกว้างขวางอย่างทุกวันนี้ ประเด็นสำคัญที่สุดสำหรับการบริหารหนี้ค้างชำระนั้นอยู่ตรงที่ว่าเราจะสามารถควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจได้อย่างไร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีภารกิจที่สำคัญคือการยกระดับคุณภาพชีวิตของลูกหนี้ โดยการให้สินเชื่ออย่างมีคุณภาพเพื่อให้ลูกหนี้นำสินเชื่อที่ได้รับไปประกอบอาชีพให้มีรายได้ที่สูงขึ้น แต่จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏคือ มีปัจจัยภายนอกหลายประการที่ควบคุมไม่ได้เช่น ราคาผลผลิตตกต่ำ ภัยธรรมชาติ และจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ถึงเดือน มิถุนายน 2552 ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายเกษตรกรมีรายได้น้อยเกษตรกรจึงขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลโดยรัฐบาลจ่ายเงินชดเชยเป็นจำนวนมากเช่นกัน แต่ก็ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป เกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ได้รับผลกระทบนี้เช่นเดียวกัน แต่ลูกหนี้ที่กู้เงินไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและลงทุนประกอบอาชีพทางการเกษตรสามารถส่งชำระหนี้เงินกู้คืนได้ถึงร้อยละ 96.4 ของหนี้เงินกู้ถึงกำหนดชำระในปีบัญชี 2551 (1 เมษายน 2551 – 31 มีนาคม 2552) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่ธนาคาร กำหนด เป็นอัตราการรับ

ชำระหนี้ที่ค่อนข้างสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ผู้ศึกษาจึงสนใจที่ศึกษาแหล่งที่มาของรายได้ที่แท้จริง ศึกษาศักยภาพและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

การบริหารหนี้ค้างชำระเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารคุณภาพหนี้ และคุณภาพหนี้จะดีหรือไม่อยู่ที่คุณภาพการให้สินเชื่อเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรก ซึ่งในกระบวนการดำเนินงานสินเชื่อของธนาคารจึงเน้นความสำคัญของการวิเคราะห์สินเชื่อ โดยกำหนดปัจจัยในการวิเคราะห์สินเชื่อมีคุณภาพอันเป็นมาตรการอย่างหนึ่งของการป้องกันหนี้ค้างชำระซึ่งได้แก่ ลักษณะผู้กู้ (Character) เงินทุน(Capital) ความสามารถของผู้กู้ (Capacity) เงื่อนไขและสภาวะแวดล้อมรวมถึงสภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนหรือมีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพที่ขอกู้ (Condition) ตลอดจนหลักประกันเงินกู้(Collateral) ซึ่งแม้ว่าธนาคารจะได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ปัจจัยในแต่ละปัจจัย อย่างถี่ถ้วนก่อนอนุมัติเงินกู้แล้วก็ตาม แต่เมื่อเกษตรกรลูกหนี้ได้ดำเนินการผลิตโดยใช้สินเชื่อดังกล่าวไประยะหนึ่ง ปัจจัยกำหนดคุณภาพสินเชื่อที่วิเคราะห์ไว้เบื้องต้นก็จะแสดงผลและอาจมีค่าเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวัง นอกเหนือจากนั้นอาจมีปัจจัยแทรกซ้อนอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ หรือพฤติกรรมของผู้กู้เปลี่ยนแปลงไปมีเหตุผิดปกติในส่วนตัวของลูกหนี้ ทั้งหมดเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินเชื่อ ลูกหนี้ไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระและหนี้ค้างชำระที่เกิดขึ้น เมื่อเวลาล่วงเลยไปโอกาสที่จะได้รับชำระคืนมักจะลดน้อยลงไปในนระยะทั้งอาจกลายเป็นหนี้สูญได้ นอกจากนี้อัตราหนี้ค้างชำระต่อยอดลูกหนี้คงเหลือ หรืออัตราหนี้สงสัยจะสูญต่อยอดลูกหนี้คงเหลือ ณ สิ้นปีบัญชีในแต่ละปีหากมีแนวโน้มสูงขึ้นมากเพียงใดย่อมแสดงถึงความด้อยประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารเป็นอย่างยิ่งและส่งผลกระทบต่อการทำงานของธนาคารที่สำคัญคือผลกระทบต่อความมั่นคงยั่งยืนของธนาคาร ผลกระทบที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือผลการดำเนินงานของธนาคารจะมีกำไรลดลงหรือมีผลขาดทุน หากผลการดำเนินงานขาดทุนอย่างต่อเนื่องธนาคารจะเกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงิน หากธนาคารขาดสภาพคล่องและไม่สามารถระดมทุนภายในประเทศได้ หรือรัฐบาลไม่ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนอย่างเพียงพอไม่ว่าจะเป็น การถือหุ้น เพิ่มทุน หรือค้ำประกันเงินกู้ข้ามต่างประเทศ สิ่งก็ตามมาก็คือความอยู่รอดของธนาคาร เพราะธนาคารจะขาดความเชื่อถือจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไป

การให้สินเชื่อที่มีคุณภาพต้องอาศัยองค์ประกอบ 2 ด้านคือ การป้องกันและการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระ ดังนั้นธนาคารจะต้องกำหนดหลักการป้องกันหนี้ค้างชำระเพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการหรือวิธีการป้องกันหนี้ค้างชำระให้สอดคล้องกับหลักการ ในเรื่องของการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระก็เช่นเดียวกันธนาคารจะต้องกำหนดหลักการที่สำคัญในการแก้ปัญหาหนี้

ค้ำชำระ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดวิธีการไปในทิศทางที่ธนาคารกำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระเป็นเรื่องละเอียดอ่อนหากดำเนินการผิดพลาดไปจากกรอบหรือทิศทางที่ธนาคารกำหนดไว้ อาจส่งผลกระทบต่อความเสียหายทั้งในส่วนของตัวลูกหนี้และธนาคาร จึงเป็นสิ่งที่ธนาคารต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก

ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นเรื่องสำคัญผู้ศึกษาสนใจจะศึกษาแหล่งที่มาของรายได้ที่แท้จริง ประเมินศักยภาพการชำระหนี้ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อ การป้องกันหนี้ ค้ำชำระ และกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของลูกหนี้ที่ยังประกอบอาชีพอยู่ปกติของธนาคาร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ระบุแหล่งที่มาของรายได้ที่แท้จริงของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
2. ประเมินศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มีขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ศึกษาเฉพาะประชากรที่เป็นลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ที่อาศัยในท้องที่อำเภอปางศิลาทองรวม 3 ตำบล ได้แก่ตำบลโพธิ์ทอง ตำบลหินลาด ตำบลปางตาไว จำนวน 365 คน
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาดังแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2552 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2552
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาใช้เฉพาะแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

ประเภทของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระเชิงวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สามารถใช้ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรรูกหนี่ และใช้ประกอบการพิจารณาบริหารจัดการหนี้ของธนาคาร
2. รูกหนี่สามารถนำผลศึกษานี้ไปใช้ประกอบการขอสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. นักวิชาการสามารถนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้าต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศักยภาพการชำระหนี้ หมายถึง ความสามารถของรูกหนี่ที่นำเงินจากการขายผลผลิตจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพอย่างอื่นชำระหนี้เงินกู้ยืมจากธนาคาร

สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่ทำหน้าที่ ระดมเงินออม ให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ต้องการเงินไปเพื่อการบริโภคหรือเพื่อดำเนินธุรกิจ โดยจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ออม และคิดดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืม

กิจกรรม เหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อคนเราประกอบอาชีพมีรายได้เกิดขึ้น เขาย่อมมีอิสระที่จะนำรายได้นั้นไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็ได้ หรือจะเก็บออมไว้ในสถาบัน การเงินต่างๆ เพื่อให้ได้รับดอกเบี้ยงอกเงยก็ได้

ธนาคาร หมายถึง สถานที่ที่ทำหน้าที่ เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ออมเงินกับผู้ต้องการใช้เงิน โดยหน้าที่ของธนาคารคือรับฝากเงิน ให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย และค่าตอบแทนในการร่วมลงทุนอีกหน้าที่หนึ่งของธนาคารโดยทั่วไปคือ ให้กู้ยืมเงินและได้รับดอกเบี้ยจากผู้กู้ ซึ่งดอกเบี้ยจากการให้กู้จะสูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝาก เพื่อที่ ธนาคารจะได้นำเงินส่วนต่างของดอกเบี้ยไปบริหารกิจการของธนาคาร นอกจากนี้ยังให้บริการอื่น ๆ ที่เป็นตัวแทนของลูกค้า เช่น ช่วยซื้อขายหุ้นเรียกเก็บเงินตามเช็คและตั๋วแลกเงิน รับฝากของมีค่า แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รับโอนเงินทั้งภายในและภายนอกประเทศ ฯลฯ ตัวอย่างของธนาคาร เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารกรุงไทย เป็นต้น

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หมายถึง สถาบันการเงินของรัฐบาล ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง ที่ให้เกษตรกรและสถาบันการเงินกู้ยืมเงินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือในชื่อเรียกทั่วไปว่า ธ.ก.ส.

สาขา หมายถึง สาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลูกหนี้ หมายถึง เกษตรกรที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกหนี้ประจำสาขา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคาร

เกษตรกรรม หมายถึง การทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเลี้ยงไหม สาวไหม การทำนาเกลือ การปลูกกล้วยไม้ หรือ ไม้ดอก การปลูกไม้สน การปลูกสวนป่า การเลี้ยงผึ้ง การเลี้ยงกุ้ง การเพาะเห็ด หรือ อาชีพการเกษตรอื่น ตามที่คณะกรรมการ กำหนดโดยให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

อาชีพอย่างอื่น หมายถึง การประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรม อาชีพด้านพาณิชยกรรมและอาชีพด้านบริการ ของลูกหนี้ เพื่อเพิ่มรายได้

พัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง การยกระดับ มาตรฐานการดำรงชีวิต เกี่ยวกับการศึกษา อบรม สัมมนา คูงาน ฝึกงาน การรักษาพยาบาล ของลูกค้า หรือ ครอบครัว รวมทั้งการจัดหาปรับปรุง หรือซ่อมแซม ที่อยู่อาศัยของลูกหนี้

ปีบัญชี หมายถึง งบบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป

ค่าใช้จ่าย หมายถึง เงินกู้ที่ให้ไปเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจในรอบปี ซึ่งเป็นเงินกู้ระยะสั้น

ค่าลงทุน หมายถึง เงินกู้ที่ให้ไปเป็นค่าลงทุนในทรัพย์สินทางการเกษตรซึ่งเป็นทรัพย์สินถาวรเช่น ซื่อ สร้างหรือปรับปรุงทรัพย์สินขนาดปานกลางถึงขนาดใหญ่ หรือปรับปรุงพัฒนารูปแบบการผลิตทางการเกษตรให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานกว่าจะได้ผลคุ้มค่าการลงทุน ซึ่งจะเป็นเงินกู้ระยะปานกลางหรือระยะยาวก็ได้ขึ้นอยู่กับอายุการใช้งานหรืออายุการให้ผลตอบแทนของทรัพย์สินที่ขอกู้ไปลงทุนนั้น ๆ

บทที่ 2

ภาวะเศรษฐกิจและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร

สืบเนื่องจากปี พ.ศ. 2551 จากวิกฤตการณ์ทางการเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ส่งผลกระทบต่อตลาดหุ้น และตลาดการเงินทั่วโลกให้มีความผันผวน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วโลกต่างมีราคาอ่อนข้างผันผวนเช่นกัน เป็นผลให้ธนาคารกลางแต่ละประเทศได้ใช้นโยบายทางการเงิน โดยปรับลดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ควบคู่กับนโยบายการคลัง ให้มีการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อมีวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ เห็นได้จากกรณีที่รัฐบาลของแต่ละประเทศทยอยออกมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งมาตรการที่องค์กรนานาชาติ ธนาคารกลาง และรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ได้ออกมาให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและระบบทางการเงินปัจจุบัน ได้ส่งผลให้สถานการณ์ทางการเงินคลี่คลายมาเป็นลำดับ รัฐบาลไทยออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจจำนวน 1.2 ล้านล้านบาท ในมาตรการดูแลสภาพคล่องเพื่อให้ผู้ประกอบการมีเงินหมุนเวียนเพียงพอโดยให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ดูแลให้มีการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงและเพียงพอต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และพยายามให้ธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ขยายสินเชื่อเพิ่มโดยเน้นความช่วยเหลือภาคการเกษตรและธุรกิจรายย่อย

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2551

ปี 2551 เศรษฐกิจไทย มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.0 ชะลอลงจากอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.9 ในปี 2550 เนื่องจากการใช้จ่ายภายในประเทศฟื้นตัวได้ช้า การส่งออกสินค้าและบริการขยายตัวลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและเหตุการณ์ความไม่สงบอันมีสาเหตุจากปัญหาการเมืองภายในประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะการค้าและการท่องเที่ยวในช่วงปลายปี แม้ว่าเศรษฐกิจเริ่มปรับตัวดีขึ้นจากอัตราเงินเฟ้อที่ลดลงตามภาวะราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและสินค้าโภคภัณฑ์

ภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ 4.4 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 4.3 เนื่องจาก สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมและมีปริมาณน้ำฝนอย่างเพียงพอส่งผลให้เกษตรกรได้รับ

ผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ขางพารา ปาล์มน้ำมัน และอ้อยโรงงาน แต่ผลผลิตของ มันสำปะหลัง ใก่เนื้อ และกุ้งขาวแวนนาไม ลดลง

ภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 5.7 ลดลงจากปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.8 อุตสาหกรรมสำคัญที่ผลิตเพื่อใช้ในประเทศส่วนใหญ่ยังหดตัวต่อเนื่อง เช่น ปูนซีเมนต์ เหล็ก และ สิ่งทอ เป็นต้น

ภาคการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 2.5 เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 1.6 โดยการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 4.3 เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.6 ต่อปี เนื่องจากปัญหาอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นตลอดปี 2551 ตลอดจนการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ส่งผลให้ผู้บริหารโลกและนักลงทุนต่างชะลอการใช้จ่ายและการตัดสินใจลงทุน

การส่งออก ขยายตัวร้อยละ 3.4 ชะลอลงจากปี 2550 ที่ขยายตัวถึงร้อยละ 7.1 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัว ประกอบกับการปิดสนามบินสุวรรณภูมิในช่วงปลายปี ส่งผลให้การส่งออกสินค้าและจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการตลอดจนรายได้จากการท่องเที่ยวจึงลดลงอย่างมาก

การนำเข้า ขยายตัวร้อยละ 7.3 เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.4 เนื่องจากมีการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นแทบทุกหมวดตลอดช่วงระยะเวลา 9 เดือนนับแต่ต้นปีอย่างไรก็ตาม การนำเข้าในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ชะลอลงตามการใช้จ้างภายในประเทศ

ดุลการค้า ขาดดุล 1,162 ล้านดอลลาร์ฯ ลดลงจากปี 2550 ที่เกินดุล 13,906.1 ล้านดอลลาร์ฯ เนื่องจากการส่งออกที่ลดลงในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และยานยนต์เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ปี 2551 เป็นปีที่การส่งออกสินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าว มันสำปะหลัง และขางพารา

ดุลบัญชีเดินสะพัด ขาดดุล 4,000 ล้านดอลลาร์ฯ หรือขาดดุล ร้อยละ 1.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 ที่เกินดุลร้อยละ 5.7 ของ GDP โดยการขาดดุลการค้าเป็นผลจากการขยายตัวของมูลค่าสินค้านำเข้าที่ขยายตัวเพิ่มกว่ามูลค่าสินค้าส่งออก

อัตราดอกเบี้ยของตลาดเงิน ในปี 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยรวม 2 ครั้งลดลงโดยรวมร้อยละ 1 ทำให้อัตราดอกเบี้ยปี 2551 อยู่ที่ระดับร้อยละ 2.75

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ในปี 2551 เท่ากับร้อยละ 5.6 เพิ่มขึ้นจากปี 2550 มีอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 2.3 เนื่องจากราคาน้ำมันดิบโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงครึ่งแรกของปี แต่ลดลงมากในช่วงครึ่งหลังของปี

ภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2552

ปี 2552 คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวดีดลที่ร้อยละ 4.0 – 5.0 ต่อปี ลดลงจากปี 2551 เนื่องจากการส่งออกสินค้าและบริการหดตัวลงมาก ตามผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศคู่ค้าหลักของไทย ขณะที่การใช้จ่ายภาคเอกชนยังไม่มีแนวโน้มฟื้นตัวที่ชัดเจนเพราะรายได้เกษตรกรปรับตัวลดลงตามภาวะราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนได้รับปัจจัยบวกจากงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปีที่เอื้อให้ภาคครัวเรือนมีการบริโภคเพิ่มขึ้นรวมถึงค่าครองชีพที่ลดลงมากตามอัตราเงินเฟ้อที่ลดลง

ภาวะการผลิตทั้งของภาคเกษตรและอุตสาหกรรมยังมีแนวโน้มขยายตัวใกล้เคียงกับปี 2551 แต่ภาวะการส่งออกข้าวและอสังหาริมทรัพย์จะชะลอตัวลงเล็กน้อยจากปี 2551

การลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะลดลงจากปี 2551 มาอยู่ที่ร้อยละ 6.1 เนื่องจากนักลงทุนยังชะลอการลงทุนไว้ก่อนเพื่อรอดูแนวโน้มและทิศทางของสถานการณ์ภายในประเทศและระดับโลก

การส่งออกสินค้าและบริการในรูปแบบเงินเหรียญสหรัฐฯ คาดว่าจะลดลงจากปี 2551 ที่ร้อยละ 14.8 เนื่องจากเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวอย่างรวดเร็วและรุนแรง

การนำเข้าสินค้าและบริการ คาดว่าจะลดลงจากปี 2551 ที่ร้อยละ 25.2 ตามภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ

ดุลบัญชีเดินสะพัด คาดว่าจะเกินดุลสูงมากถึงร้อยละ 9.8 ของ GDP อันเป็นผลจากดุลการค้าที่เกินดุลสูงถึง 22,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากมูลค่าสินค้านำเข้าหดตัวลงมากกว่ามูลค่าสินค้าส่งออก ประกอบกับดุลบริการที่คาดว่าจะขาดดุลอย่างต่อเนื่องจากภาวะการส่งออกที่ยังคงชะงัก

อัตราดอกเบี้ยของตลาดเงิน คาดว่าจะลดลงจากปี 2551 เนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่หดตัวและส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มปรับตัวลดลง

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2552 มีแนวโน้มจะลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 0.7 ต่อปี เนื่องจากแรงกดดันเงินเฟ้อที่ผ่อนคลายลงจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและราคาสินค้าโภคภัณฑ์หมวดหมู่อาหาร ซึ่งลดลงต่ำกว่าช่วงปี 2551 ประกอบกับเศรษฐกิจไทยชะลอตัวอย่างชัดเจนมากขึ้นส่งผลให้ความต้องการสินค้าและบริการของประชาชนปรับลดลง

ภาวะการเกษตรไทยปี 2551

ปี 2551 อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรยังคงขยายตัวได้ดีที่ร้อยละ 4.4 อันเป็นผลจากปัจจัยบวก ราคาสินค้าเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีและจูงใจให้เกษตรกรขยายการผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมันและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แม้อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นมากตามภาวะราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว และความไม่สงบจากปัญหาการเมืองภายในประเทศซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต การเกษตร อย่างไรก็ตาม ความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรของตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2551 โดยเฉพาะสินค้าเกษตรกลุ่มธัญพืช และพืชพลังงานทดแทน ได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประกอบกับค่าเงินบาทที่ไม่ผันผวนมากนัก ที่อยู่ในช่วงระหว่าง 32.0 – 34.5 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ จึงสร้างความเชื่อมั่น และช่วยลดความเสี่ยงด้านการค้าระหว่างประเทศ

ภาคการผลิต

สาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 6.2 เนื่องจากปริมาณของผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ขยายตัวเกือบทุกชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ขณะที่ในช่วงเดือนกันยายน 2551 เกิดปัญหาน้ำท่วมในเขตพื้นที่การเกษตรทั่วประเทศ ส่งผลให้พื้นที่ปลูกพืชไร่และข้าวบางส่วนเกิดความเสียหาย แต่ในทางตรงกันข้ามกลับส่งผลให้พืชไร่และพืชยืนต้นบางชนิด เช่น ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ได้ปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยเฉพาะพืชไร่อยู่ในเกณฑ์ดี และปรับตัวเพิ่มขึ้นแทบทุกชนิด(โดยเฉพาะข้าว) แม้ในช่วงไตรมาสสุดท้ายราคาสินค้าเกษตรบางชนิด เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จะหดตัวลงตามภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลกและราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวลงอย่างต่อเนื่อง

สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 1.7 เพิ่มขึ้นไม่มากนักเนื่องจากการผลิตสุกรลดลงที่ร้อยละ 13.6 ด้วยสาเหตุโรคระบาดในลูกสุกรเมื่อปลายปี 2550 ประกอบกับระดับราคาที่ตกต่ำและต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรบางส่วนขาดทุนและเลิกกิจการ การผลิตไก่เนื้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เนื่องจากเกษตรกรพัฒนาการเลี้ยงอย่างเป็นระบบและตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ขณะที่การระบาดของโรคไข้หวัดนกส่งผลกระทบต่อเพียงเล็กน้อยและภาครัฐสามารถควบคุมการระบาดของโรคได้ส่งผลให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในการบริโภคและมีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้น แม้ว่าเกษตรกรยังคงประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น

สาขาประมง ขยายตัวคิดลบร้อยละ 0.1 จากปี 2550 เนื่องจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการทำประมงทะเลซึ่งมีสัดส่วนของการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสูงมากเนื่องจากผู้ประกอบการบางส่วนลดจำนวนการออกเรือ ขณะที่ผลผลิตกุ้งเพาะเลี้ยงลดลง เช่นเดียวกันเนื่องจากต้นทุนค่าอาหารที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับเกิดปัญหาโรคกุ้งตกค้างส่งผลกระทบต่อเกษตรกรปรับลดปริมาณการผลิต

สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวคิดลบร้อยละ 3.0 เนื่องจากปริมาณการผลิตไม้ท่อน และผลผลิตจากป่าในพื้นที่ป่าธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าภาครัฐได้เร่งปลูกป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น แต่ผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชน และปริมาณการใช้ไม้ลดลง

สาขาบริการทางเกษตร ขยายตัวร้อยละ 2.6 เนื่องจากพืชสำคัญหลายชนิด(โดยเฉพาะข้าว) มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกส่งผลให้การให้บริการเพื่อการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและความต้องการแรงงานเกี่ยวเกี่ยวเพิ่มขึ้น

ภาคการส่งออก

การส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญหลายชนิด ในปี 2551 ขยายตัวได้ดีโดยมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรขยายตัวในรูปเงินบาทร้อยละ 25.6 โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าพืชซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ข้าว และมันสำปะหลัง ขณะที่กลุ่มสินค้าปศุสัตว์โดยรวมขยายตัวขึ้น โดยเฉพาะเนื้อสุกรและเนื้อไก่แปรรูปอันเป็นผลจากการเจรจาทางการค้าโดยภาครัฐ ส่งผลให้ผู้บริโภคในตลาดส่งออกมีความเชื่อมั่นมาตรฐานอย่างมากต่อความปลอดภัยของสินค้าอย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งลดลงที่ร้อยละ 0.6 แม้ว่าปริมาณการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 0.5 เนื่องจากภาวะการแข่งขันในตลาดต่างประเทศมีความรุนแรงมากขึ้น

ราคาสินค้าเกษตร

ระดับราคาสินค้าเกษตรในปี 2551 ที่อยู่ในเกณฑ์ดีและสูงกว่าปี 2550 ได้แก่ ข้าวมันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน ไก่เนื้อ สุกร และกุ้งขาวแวนนาไม แต่สินค้าเกษตรที่มีราคาลดลง ได้แก่ อ้อยโรงงาน และกุ้งกุลาดำ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2552

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรในปี 2552 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 3.0 ถึง 4.0 ชะลอตัวลงจากปี 2551 โดยสาขาพืช ปศุสัตว์ และบริการทางการเกษตร

จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.7 ถึง 5.7 ร้อยละ 1.1 ถึง 2.1 และร้อยละ 2.1 ถึง 3.1 ตามลำดับ แต่สาขาประมง และสาขาป่าไม้จะขยายตัวติดลบตั้งแต่ร้อยละ 2.7 ถึง 1.7 และร้อยละ 3.6 ถึง 2.6 ตามลำดับ

เนื่องจากในปี 2552 เศรษฐกิจการเกษตรยังคงมีความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตชะลอตัวโดยเฉพาะภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย ที่ส่งผลให้อำนาจการใช้จ่ายและความต้องการบริโภคสินค้าของประชากรโลกชะลอตัว ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรของไทยหลายชนิดมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับคาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวขึ้น เนื่องจากกลุ่มประเทศโอเปค อาจปรับลดกำลังการผลิต ซึ่งจะส่งผลให้ราคาพืชพลังงานทดแทนมีแนวโน้มปรับตัวขึ้น

การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในปี 2552 คาดว่าจะขยายตัวอย่างชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก เนื่องจากผู้บริโภคในตลาดสำคัญของไทย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีนและมาเลเซีย ต่างประสบภาวะชะลอตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกลุ่มรัฐพืชและพืชพลังงานทดแทน ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อราคาและปริมาณการค้าสินค้าเกษตรให้ลดลง การส่งออกสัตว์น้ำจืดและน้ำเค็ม เช่น กุ้ง ที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงส่งผลให้ภาวการณ์ส่งออกสินค้าเกษตรของไทยมีการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น เนื่องจากประเทศที่ส่งออกสินค้าเกษตรต่างพยายามแสวงหาตลาดใหม่เช่นกัน อย่างไรก็ตาม มาตรการของภาครัฐจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรเพื่อสร้างความพร้อมให้เกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนการผลิตตามสถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรที่ชะลอตัวได้ ตลอดจนการใช้มาตรการสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้กลไกสถาบันเกษตรกรและองค์กรชุมชนเร่งการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละประเทศ เพื่อแสวงหาและสร้างโอกาสการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศที่ประชากรมีรายได้สูง อาทิ กลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในปีบัญชี 2551

ประวัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ประวัติก่อตั้ง

เมื่อปี พ.ศ. 2490 รัฐบาลได้ตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์ขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนอำนวยความสะดวกแก่สหกรณ์ทั้งหลายที่มีอยู่ในประเทศไทยขณะนั้น ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ดำเนินงานให้กู้เงินแก่สหกรณ์มาจนถึง พ.ศ. 2509 รัฐบาลจึงได้พิจารณาจัดตั้งธนาคารขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่แทนธนาคารเพื่อการสหกรณ์ โดยมีเหตุผลดังนี้ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ไม่มีอำนาจใน

การให้เงินกู้แก่เกษตรกรที่ไม่ใช่สมาชิกสหกรณ์ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ไม่ได้ทำหน้าที่ในการพิจารณาค่าของกู้ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ไม่ได้ทำหน้าที่ให้สินเชื่อแบบกำกับแนะนำและยังไม่หน่วยงานใดทำหน้าที่นี้ได้ จึงเป็นเหตุให้กำลังเงินธนาคารไม่เพียงพอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลจึงได้จัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.)ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2509 โดยให้เป็นสถาบันระดับชาติมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง ทำหน้าที่อำนวยสินเชื่อให้แก่เกษตรกรอย่างกว้างขวางทั้งในด้านการเกษตรโดยตรงและสถาบันเกษตรกร

วัตถุประสงค์

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) มีวัตถุประสงค์มุ่งให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมชีพการเกษตรหรือการค้าเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร สามารถประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องในการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวเกษตรกร รวมทั้งให้บริการรับฝากเงินเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอีกด้วย

วิสัยทัศน์

เป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อย

ค่านิยม

เคียงคู่ รู้ค่า ประชาชน

หลักการดำเนินงาน

ธ.ก.ส. ยึดมั่นในหลักการบริหาร SPARK เพื่อช่วยสะท้อนความรับผิดชอบขององค์กรที่มีต่อประชาชน สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นตัวขับเคลื่อนในการดำเนินการตามพันธกิจให้บรรลุวิสัยทัศน์อันพึงประสงค์ ประกอบด้วย

1. ความยั่งยืน (Sustainability : S) ทั้งขององค์กร ธ.ก.ส. ลูกค้าผู้ใช้บริการ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. การมีส่วนร่วม (Participation : P) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)
3. ความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงาน (Accountability : A)
4. ความเคารพและให้เกียรติต่อตนเองและผู้อื่น (Respect : R)

5. การส่งเสริมและยกระดับความรู้ (Knowledge : K) ให้เป็นธนาคารแห่งการเรียนรู้

พันธกิจ

เพื่อก้าวสู่การเป็นธนาคารพัฒนาชนบทเต็มรูปแบบ ธ.ก.ส. ได้กำหนดพันธกิจสำคัญไว้ 4 ประการ คือ

1. ให้บริการสินเชื่อโดยให้โอกาส และดูแลเกษตรกรให้สามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาและให้บริการที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
3. การจัดหาแหล่งเงินให้เพียงพอสำหรับภารกิจของธนาคาร โดยมีต้นทุนที่เหมาะสม และดูแลบริหารเงินอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาการบริการใหม่ที่เกษตรกรต้องใช้ และเพิ่มจุดบริการที่เข้าถึงได้ง่าย โดยไม่เพิ่มภาระการเงินของเกษตรกรจนเกินสมควร

ภายใต้พันธกิจหลัก 4 ข้อ ธ.ก.ส. ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 9 ยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของ ธ.ก.ส. ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ตามพันธกิจข้อที่ 1

1.1 การเสริมสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจฐานราก โดยสนับสนุนสินเชื่อครบวงจรเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร โดยตรง และผ่านระบบสถาบันและสร้างโอกาสให้บุตรหลานเกษตรกร

1.2 การบริหารความเสี่ยงให้ลูกค้ามุ่งเน้นเพิ่มรายได้ลดต้นทุนการผลิตควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต(Productivity)

1.3 การบริหารคุณภาพหนี้สินเกษตรกร โดยการแก้ไขหนี้ค้างอาชุนานปีทั้งในระดับครัวเรือน และระดับโครงการ (Project Approach) และมาตรการป้องกันหนี้ปกติที่มีความเสี่ยงภายใต้การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ตามพันธกิจข้อที่ 2

2.1 บูรณาการการค้าเงินงานผ่านกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเศรษฐกิจพอเพียงและผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการให้สินเชื่อเพื่อเป็นทุนแก่ลูกค้ารายย่อยผ่านกองทุนหมู่บ้าน

2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาตามความพร้อมของชุมชน

ยุทธศาสตร์ตามพันธกิจข้อที่ 3

3.1 การบริหารเงินทุนให้เพียงพอต่อการให้บริการสินเชื่อ โดยการรักษารูานเงินฝากใน ระดับท้องถิ่นให้มั่นคง

3.2 การใช้แหล่งเงินทุนอื่นตามความเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการปรับ โครงสร้างเงินทุนที่เป็นแหล่งเงินทุนอื่น

ยุทธศาสตร์ตามพันธกิจข้อที่ 4

4.1 การพัฒนาและนำเสนอบริการใหม่เพื่อการเข้าถึงชุมชน โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการใหม่ควบคู่กับการขยายเครือข่ายบริการให้เข้าถึงลูกค้าทุกพื้นที่

4.2 การพัฒนาองค์กรตามหลักการบริหารจัดการที่ดี มุ่งยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงทั่วองค์กร นำระบบบริหารคุณภาพรัฐวิสาหกิจ(SEPA) และระบบบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่า (EVM)มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร

การบริหารงาน

ปัจจุบัน ธ.ก.ส. มีการจัดโครงสร้างองค์การในลักษณะของการกระจายอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบโดยแบ่งส่วนงาน ปฏิบัติการ เป็นลำดับชั้น ดังนี้

1. ระดับฝ่าย จำนวน 22 ฝ่าย
2. ระดับกอง จำนวน 49 กอง
3. ระดับสำนักงาน จำนวน 10 สำนัก
4. ระดับกลุ่มงาน จำนวน 1 กลุ่มงาน
5. ระดับสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดและสาขา ประกอบด้วย
 - 5.1 สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดจำนวน 75 สำนักงาน
 - 5.2 ตลาดกลาง จำนวน 1 แห่ง
 - 5.3 สาขาจำนวน 962 สาขา
 - 5.4 กองทุนธนาคารอิสลาม จำนวน 93 แห่ง
 - 5.5 สาขาย่อย จำนวน 371 สาขา
 - 5.6 หน่วยอำเภอ จำนวน 956 หน่วย

ธ.ก.ส. ได้ปรับบทบาทเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบท มีการขยายบริการทาง การเงินให้ครอบคลุมกลุ่มต่าง ๆ ในชนบทมากขึ้น ผลการดำเนินงานในปีบัญชี 2551 สรุปได้ดังนี้

1. พื้นที่ดำเนินงาน

สิ้นปีบัญชี 2551 ช.ก.ส. มีสำนักงาน ช.ก.ส. ระดับจังหวัด 75 แห่ง ทำหน้าที่กำกับดูแลสาขาในสังกัดทั่วประเทศ 962 สาขา จำแนกเป็นสาขาระดับอำเภอ 591 สาขา และสาขาย่อย (อยู่ในการกำกับดูแลของสาขาระดับอำเภอ) 371 สาขา มีหน่วยอำเภอซึ่งเป็นสถานที่ติดต่อเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรลูกค้าที่กระจายอยู่ในท้องที่อำเภอต่าง ๆ รวม 956 หน่วย ทั่วประเทศ

2. จำนวนลูกค้า

สิ้นปีบัญชี 2551 มีเกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจาก ช.ก.ส. จำนวน 6.07 ล้านครัวเรือน จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้ารายคนที่ได้รับบริการสินเชื่อจาก ช.ก.ส. โดยตรงจำนวน 4.54 ล้านครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตรจำนวน 1.53 ล้านครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำนวน 1,142 ครัวเรือน รวมลูกค้าทุกประเภทเพิ่มขึ้น 159,793 ครัวเรือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.70

3. การให้บริการเงินฝาก

ช.ก.ส. ขยายการให้บริการเงินฝากแก่ประชาชนทั่วไป ส่วนงานราชการรัฐวิสาหกิจ โดยเพิ่มช่องทางการบริการให้มากขึ้นตามชุมชนต่าง ๆ และเพิ่มผลิตภัณฑ์เงินฝากที่เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละประเภท ได้แก่ เงินฝากเกษียณมั่งคั่ง สลากออมทรัพย์ทวีสิน และเงินออมลูกรัก ณ สิ้นปีบัญชี 2551 ช.ก.ส. มียอดเงินฝากคงเหลือรวม จำนวน 585,907 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชีก่อน จำนวน 71,240 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.84

4. การให้บริการสินเชื่อ

ณ สิ้นปีบัญชี 2551 ช.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อคงเหลือ (ต้นเงินกู้คงเป็นหนี้) จำนวน 479,858 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน จำนวน 418,475 ล้านบาท สหกรณ์การเกษตร จำนวน 24,659 ล้านบาท กลุ่มเกษตรกร จำนวน 24 ล้านบาท สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ จำนวน 4,247 ล้านบาท และสินเชื่อประเภทอื่น จำนวน 32,453 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.21 5.14 0.01 0.88 และ 6.76 ของเงินสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด ตามลำดับ

5. สถานะหนี้ค้างชำระ

ณ สิ้นปีบัญชี 2551 ช.ก.ส. มีหนี้ค้างชำระตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระและหนี้ค้ำเงินค้ำด้านเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน 35,540 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.02 ของต้นเงินคงเป็นหนี้ด้านเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเมื่อสิ้นปี ค่ากว่าปีก่อนซึ่งเท่ากับร้อยละ 10.44

ทุนดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ณ สิ้นปีบัญชี 2551 ธ.ก.ส. มีทุนดำเนินงาน จำนวน 686,218 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 98,034 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.67 ซึ่งในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา(ปีบัญชี 2547 – 2551) ทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส. มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12.25 ต่อปี โดยจำแนกตามแหล่งที่มาได้ดังนี้

1. เงินฝาก

ยอดเงินฝาก จำนวน 585,907 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 85.38 ของทุนดำเนินงานรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 71,240 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.84

2. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน จำนวน 5,200 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.76 ของทุนดำเนินงานรวม จำแนกเป็นคำสั่งสัญญาใช้เงิน-ธนาคารอื่น จำนวน 700 ล้านบาท และตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน จำนวน 4,500 ล้านบาท

3. เงินกู้ยืม

เงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 12,566 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.83 ของทุนดำเนินงานรวม จำแนกเป็นเงินกู้ภายในประเทศ จำนวน 9,425 ล้านบาท และเงินกู้จากต่างประเทศ จำนวน 3,141 ล้านบาท (รวมปรับมูลค่าเงินกู้ตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 6,703 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 108.91

1. หนี้สินอื่น ๆ

หนี้สินอื่น ๆ จำนวน 19,723 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.87 ของทุนดำเนินงานรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 6,703 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.48

2. ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น จำนวน 62,822 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.16 ของทุนดำเนินงานรวม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 8,340 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.31 สำหรับการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยค่าซื้อหุ้นของกระทรวงการคลังเพิ่มขึ้น จำนวน 3,370 ล้านบาท ค่าซื้อหุ้นของสถาบันเกษตรกรและเอกชน เพิ่มขึ้น จำนวน 5 ล้านบาท กำไรสะสมสุทธิเพิ่มขึ้น จำนวน 4,965 ล้านบาท(จำแนกเป็นกำไรสุทธิประจำปี 2551 จำนวน 6,008 ล้านบาท บวกโบนัสเหลือจ่าย จำนวน 129 ล้านบาท หักจ่ายเงินปันผล จำนวน 1,172 ล้านบาท)

รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ

ข.ก.ศ. มีรายได้รวม 45,819 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม 39,811 ล้านบาท กำไรสุทธิ 6,008 ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

1. รายได้

รายได้รวม 45,819 ล้านบาท ประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล จำนวน 43,439 ล้านบาท และรายได้ที่มีโชคดอกเบี้ย จำนวน 2,380 บาท

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล จำนวน 43,439 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 1,421 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.38 รายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ จำนวน 35,408 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.28 ของรายได้รวม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 2,342 ล้านบาท

รายได้ที่มีโชคดอกเบี้ย จำนวน 2,380 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 596 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.41 รายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ จำนวน 1,309 ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 2.86 ของรายได้รวม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 120 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.09

2. ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรวม 39,811 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย จำนวน 9,998 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายที่มีโชคดอกเบี้ย จำนวน 14,247 ล้านบาท และหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ จำนวน 15,566 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจำนวน 9,998 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 76 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.77

ค่าใช้จ่ายที่มีโชคดอกเบี้ย จำนวน 14,247 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 2,244 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.70

หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ จำนวน 15,566 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 725 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 4.45

3. กำไรสุทธิ

กำไรสุทธิ 6,008 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 422 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.55 ซึ่งกำไรสุทธิจำนวนดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 9.56 ของส่วนผู้ถือหุ้นและคิดเป็นร้อยละ 0.88 ของทุนดำเนินงานรวม เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ถัวเฉลี่ย ปรากฏว่ามีอัตราร้อยละ 1.24 ต่ำกว่าปีก่อนซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละ 1.25

การวิเคราะห์ฐานะและอัตราส่วนทางการเงิน

รายการ	ปีบัญชี 2551	ปีบัญชี 2550	(เพิ่ม/ลด)จากปีบัญชี 2550	
			จำนวน	ร้อยละ
สินทรัพย์ (ด้านบาท)	686,218.00	588,184.00	98,034.00	16.67
หนี้สิน (ด้านบาท)	623,396.00	533,702.00	89,694.00	16.81
ส่วนของผู้ถือหุ้น (ด้านบาท)	62,822.00	54,482.00	8,340.00	15.31
รายได้ (ด้านบาท)	45,819.00	43,802.00	2,017.00	4.6
ค่าใช้จ่าย (ด้านบาท)	39,811.00	38,216.00	1,595.00	4.17
กำไรสุทธิ (ด้านบาท)	6,008.00	5,586.00	422.00	7.55
อัตราส่วนทางการเงิน				
- กำไรสุทธิต่อรายได้รวม (ร้อยละ)	13.11	12.75	xx	xx
- ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ร้อยละ)	0.96	0.97	xx	xx
- ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย(ร้อยละ)	10.10	10.90	xx	xx
- ค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้รวม (ร้อยละ)	23.91	21.16	xx	xx

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รายงานกิจการรอบปีบัญชี 2551(1 เมษายน 2551-31 มีนาคม 2552)

ฐานะทางการเงินของ ธ.ก.ส. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 มีสินทรัพย์รวม 686,218.- ด้านบาท หนี้สินรวม 623,369.- ด้านบาท และ ส่วนของผู้ถือหุ้น 62,822.- ด้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปีบัญชี 2550 คิดเป็นร้อยละ 16.67 ,16.81 และ 15.31 ตามลำดับ

อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวมคิดเป็นร้อยละ 13.11 เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี 2550 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 12.75 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 0.96 ลดลงจากปีบัญชี 2550 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.97 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 10.10 ลดลงจากปีบัญชี 2550 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 10.90

อัตราค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้รวมอยู่ที่ร้อยละ 23.91 เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี 2550 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 21.60

บทที่ 3

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

นายฉลอง บุญทิษัฏกุล (2528) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่สมาชิกลูกหนี้ของสหกรณ์ชำระหนี้คืนในอัตราต่ำ มีดังนี้

1. เกิดจากความล้มเหลวทางการผลิต อันเนื่องมาจากถูกภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม โรคและศัตรูพืช ราคาผลิตผลตกต่ำ เป็นต้น
2. การเร่งรัดหนี้หรือการเรียกเก็บหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือพนักงานสินเชื่อขาดการติดตามทวงถามอย่างใกล้ชิด กรรมการที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามหนี้ใจอ่อน ตลอดจนความใกล้ชิดกับสมาชิกเกินไปก็อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเกรงใจไม่กล้าทวงถาม
3. ขาดการตรวจสอบการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ เมื่อสมาชิกได้รับเงินกู้แล้วธนาคารมิได้ติดตามไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในสัญญา เช่น กู้ไปเพื่อปรับปรุงที่ดิน แต่กลับนำไปใช้ในประกอบพิธีแต่งงาน บวชนาค เป็นต้น
4. เกิดจากความไม่เข้าใจในธุรกิจ กล่าวคือ สมาชิกผู้กู้ส่วนหนึ่งไม่เข้าใจถึงเงื่อนไขการชำระหนี้ว่าเมื่อใดจะถึงกำหนดชำระหนี้ จึงทำให้หลงลืมไปได้และนำเงินที่มีอยู่ไปใช้ในทางอื่น
5. สมาชิกบิดพลิ้วไม่ชำระหนี้ อันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น ลักษณะนิสัยเหนียวหนี้ยสมาชิกผู้กู้บางรายสามารถที่จะชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์ได้ตามกำหนดคหสัญญา แต่ก็ไม่ยอมนำเงินมาชำระเพราะถ้าชำระคืนเกรงจะไม่ได้รับเงินกู้ในฤดูต่อไปหรือนำเงินไปลงทุนด้านอื่นๆ เป็นต้น

นอกจากปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นที่เป็นสาเหตุทำให้สมาชิกของสหกรณ์ไม่สามารถชำระหนี้กับสหกรณ์ได้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ความซื่อสัตย์ของสมาชิกสหกรณ์เอง ความขยันขันแข็งของสมาชิกสหกรณ์เอง การเอาใจใส่ของสหกรณ์ในการติดตามทวงถามหนี้ของพนักงานสินเชื่อ นโยบายการเร่งรัดหนี้และการดำเนินคดีของสหกรณ์ นโยบายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่ครบวงจรของสหกรณ์ ตลอดจนการเอาอย่างของสมาชิกที่เห็นมีสมาชิกที่ไม่ส่งชำระหนี้ตนเองก็ไม่ชำระหนี้บ้าง และจากการศึกษาของ ศิริชัย สาคกรรัตน์กุล, ขงเกียรติ จรุงศักดิ์สกุล และ เฉลี่ย งามวงษ์ ได้ศึกษาเรื่องการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรในประเทศไทย ปัญหาอุปสรรคและแนว

ทางแก้ไขสรุปปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรกับนโยบายสินเชื่อการเกษตร พบว่าการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นกิจการที่มีอัตราเสี่ยงสูง เพราะในด้านการผลิตเกษตรกรยังต้องพึ่งพาอาศัยดินฟ้าอากาศ ถ้าธรรมชาติไม่เอื้ออำนวยผลผลิตก็จะตกต่ำ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาในด้านราคาของพืชผล เกษตรกรจึงประสบกับความยากจนเป็นภาระแก่ผู้ให้กู้เป็นอย่างมาก ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ทั่วไปจึงไม่สนับสนุนเข้าไปลงทุน เพราะเสี่ยงที่จะได้ชำระหนี้คือ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นภาระของรัฐบาลที่จะเข้าแทรกแซงช่วยเหลือจัดสรรสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้ โดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในฐานะที่เป็นธนาคารของรัฐบาลดำเนินงานให้เกษตรกรนำไปเป็นทุนหมุนเวียนซื้อปัจจัยการผลิต ซื้อเครื่องจักรกล ซื้อปุ๋ย ค่าจ้างแรงงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเกษตร ได้ก่อให้เกิดผลตอบแทนของทางสังคมเป็นรากฐานสำคัญที่มีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

นายเทียนชัย รัตนดิถก (2533) ได้ทำการศึกษาปัญหาการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรที่มีปัญหาดังชำระคืนสินเชื่อส่วนมากมีความหนักใจในภาระหนี้สิน ต้องการที่จะชำระหนี้ให้หมดโดยเร็ว สำหรับปัญหาที่ทำให้กิจการประสบกับภาวะขาดทุน ได้แก่ ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำร้อยละ 45.13 และภัยธรรมชาติร้อยละ 50.44 การระบาดของโรคแมลงศัตรูพืชมีเป็นส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.43 ผลกระทบจากการต้องการชำระหนี้คือกิจการทำให้เกษตรกรร้อยละ 35 ลดขนาดของกิจการลง และร้อยละ 8.75 เลิกกิจการเกษตรไปโดยการที่รับเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

นายธีรภานต์ วรรณวาธ (2550) ศักยภาพการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ข.ก.ส. สาขาจันดี จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ (2) ศึกษาโครงสร้างทางการเงิน (3) ศึกษาภาวะหนี้และสาเหตุของการเป็นหนี้ (4) ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ (5) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการชำระหนี้ ของลูกหนี้ ข.ก.ส. สาขาจันดี จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ทั้งข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมจากเกษตรกรลูกค้า ในอำเภอฉวาง อำเภอช้างกลาง และอำเภอดำพระพรหม โดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง จำนวน 170 ตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างบังเอิญ การวิเคราะห์ผลประกอบด้วย การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรลูกค้า ร้อยละ 71.20 เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 51.79 ปี ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพ สมรส มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.2 คน มีบุตรที่กำลังศึกษาเฉลี่ย 1.72 คน ร้อยละ 27.05 ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 88.20 ทำสวนยางพารา

เป็นอาชีพหลัก และร้อยละ 32.35 ทำสวนผลไม้เป็นอาชีพรอง มีรายได้จากอาชีพหลักเฉลี่ย 193,562.94 บาทต่อครัวเรือน และจากอาชีพรองเฉลี่ย 31,634.83 บาทต่อครัวเรือน รายได้รวมเฉลี่ย 210,124.70 บาทต่อครัวเรือน ร้อยละ 95.88 ใช้แรงงานในครัวเรือน มากกว่า ร้อยละ 80 รับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์ ครัวเรือนเกษตรกรลูกค้ำมีสินทรัพย์ประกอบด้วย สินทรัพย์ที่สภาพคล่อง เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร และเครื่องประดับที่มีค่า เป็นต้น อุปกรณ์การเกษตร ยานพาหนะและที่ดิน ร้อยละ 93.53 มีขนาดการถือครองที่ดิน เฉลี่ย 15.40 ไร่ต่อครัวเรือน มูลค่าของที่ดินเฉลี่ย 1,127,787.31 บาทต่อครัวเรือน มีหนี้สินในระบบ เช่น ธ.ก.ส. และนอกระบบ เช่น แชรส์ จำนวนหนี้ในระบบเฉลี่ย 149,780.39 บาท ต่อครัวเรือน นอกระบบเฉลี่ย 26,176.46 บาทต่อครัวเรือนหนี้สินรวมเฉลี่ย 157,325.37 บาทต่อครัวเรือน รายจ่ายประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทั่วไปเฉลี่ย 103,836.71 บาทต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิตเฉลี่ย 14,501.65 บาทต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายรวม 115,693.94 บาทต่อ สักยภาพในการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้ำ ประกอบด้วย สักยภาพทั้งเชิงคุณภาพ พิจารณาจากชั้นของลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้ของ ธ.ก.ส. พบว่าร้อยละ 78.80 เป็นเกษตรกรลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้ และร้อยละ 21.20 ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด และศักยภาพเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง หนี้สินต่อสินทรัพย์รวม หนี้สินต่อทุนและความสามารถในการชำระดอกเบี้ย มีค่าเท่ากับ 1.257 0.128 เท่า 0.147 และ 4.64 เท่า ตามลำดับเกษตรกรลูกค้ำมีกระแสเงินสดสุทธิเฉลี่ย 31,253.80 บาท

ดังนั้นในภาพรวมเกษตรกรลูกค้ำส่วนใหญ่มีศักยภาพในการชำระหนี้ เกษตรกรลูกค้ำ ร้อยละ 81.17 ประสบปัญหาค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่สูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการชำระหนี้ได้ จึงมีข้อเสนอแนะให้ ธ.ก.ส. จัดหาปุ๋ยราคาถูก และดอกเบี้ยเงินกู้ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้ำต่อไป

กล่าวโดยสรุป จากเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งหมด พบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ของการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรมีหลายปัจจัย เป็นต้นว่า เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ เกิดโรคแมลง ราคาผลิตผลตกต่ำ มีการใช้เงินกู้นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับสถาบันเกษตรกรที่กู้เงินไป และใช้เงินกู้ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตเป็นเงินกู้เพื่อการบริโภค การกู้เงินของเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์กับขนาดของฟาร์ม การชำระหนี้ของเกษตรกรทั่วไปขึ้นกับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค การให้บริการด้านต่าง ๆ รายได้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จำนวนเงินกู้ ความรับผิดชอบของเกษตรกรลูกค้ำในการสำนึกต่อการชำระหนี้ ขนาดเนื้อที่ถือครอง เนื้อที่การเกษตร ขนาดครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน มูลค่าทรัพย์สินในฟาร์ม และพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้ำเอง ซึ่งการศึกษา

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้น เป็นการศึกษาในช่วงเวลา และสถานที่ที่แตกต่างกันออกไปในที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ผู้ศึกษาจึงต้องการนำมาศึกษาในท้องที่อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรว่าจะพบ ผลการศึกษาที่สอดคล้องกันหรือไม่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาศักยภาพการการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีลำดับขั้นการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสารรายงานกิจการรอบปีบัญชี 2551 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ศึกษาจากประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากInternet <http://www.google.co.th>

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย 3 ตำบล คือตำบลโพธิ์ทอง ตำบลปางตาไว ตำบลหินลาด จำนวน 4,177 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 ด้วยวิธีการคำนวณจากสูตร ยามาเน (Yamane, 1973, p.725 อ้างถึงใน เพชรา บุคสีทา, 2549, หน้า 217) สูตร
$$N = \frac{4,177}{1 + Ne^2} = \frac{4,177}{1 + 4,177(.05)^2}$$
 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 365 คน

การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 6 ส่วน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพการงาน ภาวะหนี้สิน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลวัตถุประสงค์การกู้เงิน สอบถามถึงวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการดำเนินงาน หรือเป็นค่าลงทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานในภาคการเกษตร นอกภาคการเกษตร หรือพัฒนาคุณภาพชีวิต

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความเสี่ยงทางการเงินที่เกิดจากลูกหนี้ สอบถามถึงภาวะภัยธรรมชาติ ค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน และการจคบันที่บัญชีในครัวเรือน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลแหล่งที่มาของเงินได้ สอบถามรายได้หลัก เงินรับอื่น ๆ และความสามารถชำระหนี้ต่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ส่วนที่ 5 ข้อมูลคุณภาพบริการของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ส่วนที่ 6 ข้อมูลความคิดเห็นด้านสถานที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง องค์กร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปางศิลาทอง จำนวน 365 ตัวอย่าง โดยการขอความร่วมมือให้ลูกหนี้กรอกแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป วัตถุประสงค์การกู้เงิน ความเสี่ยงทางการเงินที่เกิดจากลูกหนี้แหล่งที่มาของรายได้ คุณภาพบริการของพนักงาน และความคิดเห็นด้านสถานที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างจำนวน 365 ตัวอย่าง การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้นำเสนอข้อมูลออกเป็น 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์การกู้เงิน

ส่วนที่ 3 ความเสี่ยงทางการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่เกิดจากลูกค้า

ส่วนที่ 4 แหล่งที่มาของเงินได้

ส่วนที่ 5 คุณภาพบริการของพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นด้านสถานที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร แสดงได้ดังตารางที่ 1 - 12

ตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	262	71.8
หญิง	103	28.2
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.8 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 28.2

ตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30 - 39 ปี	56	15.34
40 - 49 ปี	112	30.68
50 - 59 ปี	107	29.31
60 - 69 ปี	87	23.83
มากกว่า 70 ปี	3	0.84
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 30.68 รองลงมาอายุ 50 - 59 ปี ร้อยละ 29.31

ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	16	4.4
แต่งงาน	317	86.8
หย่า	17	4.7
แยกกันอยู่	15	4.1
รวม	365	100

ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ สถานภาพแต่งงาน ร้อยละ 86.8 รองลงมาสถานภาพหย่า ร้อยละ 4.7

ตารางที่ 5.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่พักอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (ไม่รวมตัวผู้ตอบแบบสอบถาม)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	27	7.4
1 คน	31	8.5
2 คน	122	33.4
3 คน	88	24.1
4 คน	58	15.9
5 คน	27	7.4
6 คน	8	2.2
7 คน	4	1.1
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่พักอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2 คน ร้อยละ 33.4 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 24.1

ตารางที่ 5.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

จบการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	54	14.8
ประถมศึกษา	238	65.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	19	5.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย-ปวช.	35	9.6
ปวส. (อนุปริญญา)	7	1.9
ปริญญาตรี	12	3.3
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 65.2 รองลงมา ไม่ได้ศึกษา ร้อยละ 14.8

ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพในภาคการเกษตร

อาชีพในภาคการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	297	81.4
ทำไร่	274	75.1
ทำสวนผลไม้	19	5.2
ทำสวนผัก	8	2.2
การแปรรูปสินค้าเกษตร	4	1.1
การประมง/เลี้ยงปลา	13	3.6
การปศุสัตว์/เลี้ยงสัตว์	33	9.0
อื่น ๆ ในภาคเกษตร	12	3.3

จากตารางที่ 5.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ ใน ภาคการเกษตรพบว่า ส่วนใหญ่อาชีพทำนา ร้อยละ 81.4 รองลงมา อาชีพทำไร่ ร้อยละ 75.1

ตารางที่ 5.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพนอกภาคการเกษตร

อาชีพนอกภาคการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	4	1.1
พนักงาน-ลูกจ้างประจำ	7	1.9
ค้าขาย	71	19.5
แรงงานรับจ้างรายวัน	128	35.1
ธุรกิจส่วนตัว	7	1.9
ช่างไม้/ก่อสร้าง	80	21.9
อื่น ๆ นอกภาคเกษตร	24	6.6

จากตารางที่ 5.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อาชีพ นอกภาคการเกษตรพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อาชีพแรงงานรับจ้างรายวัน ร้อยละ 35.1 รองลงมาอาชีพช่างไม้/ช่างก่อสร้าง ร้อยละ 21.9

ตารางที่ 5.8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม จำนวนเงินกู้เงินจาก ธ.ก.ส.

กู้เงินจาก ธ.ก.ส		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 150,000	บาท	266	72.88
150,001 - 300,000	บาท	89	24.38
300,001 - 450,000	บาท	6	1.64
มากกว่า 450,000	บาท	4	1.09
รวม		365	100

จากตารางที่ 5.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกู้เงินจาก ธ.ก.ส. พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กู้เงินจาก ธ.ก.ส.จำนวนต่ำกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 72.88 รองลงมากู้เงินจาก ธ.ก.ส. จำนวน 150,001 - 300,000 บาท ร้อยละ 24.38

ตารางที่ 5.9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนเงินกู้จากสถาบันอื่น

กู้เงินจากสถาบันอื่น		จำนวน (คน)	ร้อยละ
กู้			
ต่ำกว่า 50,000	บาท	90	24.6
50,001 - 10,0000	บาท	4	1.1
100,001 - 150,000	บาท	-	-
มากกว่า 150,000	บาท	8	2.2
ไม่ได้กู้		263	72.1
รวม		365	100

จากตารางที่ 5.9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกู้เงินจาก สถาบันอื่นพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้กู้เงินจากสถาบันอื่น ร้อยละ 72.1 รองลงมา กู้เงินจากสถาบันอื่น จำนวนต่ำกว่า 50,000 ร้อยละ 24.6

ตารางที่ 5.10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเงินกู้จากนายทุน/พ่อค้า

	กู้จากนายทุน/พ่อค้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ู้			
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	16	4.4
	10,001 - 50,000 บาท	70	19.2
	50,001 - 100,000 บาท	7	1.9
	มากกว่า 100,000 บาท	-	-
ไม่ได้กู้		272	74.5
	รวม	365	100

จากตารางที่ 5.10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกู้เงิน จากนายทุน/พ่อค้า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่ได้กู้เงินจากนายทุน/พ่อค้า ร้อยละ 74.5 รองลงมา กู้เงินจากนายทุน/พ่อค้า จำนวน 10,001 - 50,000 บาท ร้อยละ 19.2

ตารางที่ 5.11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกู้หรือยืมจากญาติพี่น้อง

	กู้หรือยืมจากญาติพี่น้อง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ู้			
	ต่ำกว่า 15,000 บาท	27	7.4
	15,001 - 30,000 บาท	11	3
	30,001 - 50,000 บาท	13	3.5
	มากกว่า 50,000 บาท	-	-
ไม่ได้กู้		314	86
	รวม	365	100

จากตารางที่ 5.11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการกู้หรือยืมจากญาติพี่น้อง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ได้กู้หรือยืมจากญาติพี่น้อง ร้อยละ 86 รองลงมากู้หรือยืมจากญาติพี่น้อง จำนวนต่ำกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 7.4

ตารางที่ 5.12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ความเพียงพอของเงินกู้ทั้งหมดต่อค่าใช้จ่ายจำเป็นในครัวเรือน

ความเพียงพอของเงินกู้ยืมทั้งหมดต่อค่าใช้จ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้เงินกู้ยืมมากกว่าความต้องการ	15	4.1
ได้เงินกู้-ยืม พอดี	218	59.7
ได้เงินกู้-ยืม ไม่พอดี	132	36.2
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเพียงพอของเงินกู้ทั้งหมดต่อค่าใช้จ่ายจำเป็นในครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เงินกู้-ยืม พอดีกับค่าใช้จ่าย ร้อยละ 59.7 รองลงมาได้เงินกู้-ยืม ไม่พอดี ร้อยละ 36.2

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์การกู้เงิน

ตารางที่ 5.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม วัตถุประสงค์การกู้เงิน จาก ธ.ก.ส

วัตถุประสงค์การกู้เงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียน	266	72.9
เพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงาน	99	27.1
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้เงินโดยทั่วไปกู้ยืมเงิน ธ.ก.ส พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียน ร้อยละ 72.9 รองลงมา กู้เงินเพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงาน ร้อยละ 27.1

ตารางที่ 5.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้เงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์การกู้เงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียน ในการดำเนินงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในภาคเกษตร	333	91.2
นอกภาคเกษตร	20	5.5
พัฒนาคุณภาพชีวิต	12	3.3
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการดำเนินงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในภาคเกษตร ร้อยละ 91.2 รองลงมา กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนนอกภาคเกษตร ร้อยละ 5.5

ตารางที่ 5.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้เงิน เพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์การกู้เงินเพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในภาคเกษตร	309	84.7
นอกภาคเกษตร	24	6.6
พัฒนาคุณภาพชีวิต	32	8.8
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้เงินเพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อเป็นค่าลงทุนในการดำเนินงานในภาคเกษตร ร้อยละ 84.7 รองลงมา กู้เงินเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ร้อยละ 8.8

**ส่วนที่ 3 ความเสี่ยงทางการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
ที่เกิดจากลูกหนี้**

ตารางที่ 5.16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงิน
ของ ธ.ก.ส. ที่เกิดจากลูกหนี้ (การจดบันทึกบัญชีในครัวเรือน)

ความเสี่ยงทางการเงินของ ธ.ก.ส. (การจดบันทึกบัญชีในครัวเรือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บันทึกต่อเนื่อง	4	1.1
ไม่บันทึก	272	74.5
บันทึกแต่ไม่ต่อเนื่อง	89	24.4
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงินของ ธ.ก.ส. ที่เกิดจากลูกหนี้จากการจดบันทึกบัญชีในครัวเรือนพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีการจดบันทึกบัญชีในครัวเรือน ร้อยละ 74.5 รองลงมา มีการจดบันทึกแต่ไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 24.4

ตารางที่ 5.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงิน
ของ ธ.ก.ส. ที่ไม่เกิดจากลูกหนี้ (ประสพภาวะภัยธรรมชาติ)

ความเสี่ยงทางการเงินของ ธ.ก.ส. (ประสพภาวะภัยธรรมชาติ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฝนแล้ง	70	19.2
น้ำท่วม	167	45.8
วาคภัย	7	1.9
ศัตรูพืช	59	16.2
อื่น ๆ	62	17.0
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงินของ ธ.ก.ส. ที่เกิดจากลูกหนี้จากประสพภาวะภัยธรรมชาติพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสพภาวะน้ำท่วม ร้อยละ 45.8 รองลงมาประสพภาวะฝนแล้ง ร้อยละ 19.2

ตารางที่ 5.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงินของ ช.ก.ส ที่เกิดจากลูกหนี้ (ค่าใช้จ่ายส่วนมากของลูกหนี้)

ความเสี่ยงทางการเงินของ ช.ก.ส (ค่าใช้จ่ายส่วนมากของลูกหนี้)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษา	53	14.5
การผลิต	185	50.7
ชำระหนี้เดิม	7	1.9
ค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน	120	32.9
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงินของ ช.ก.ส ที่เกิดจากลูกหนี้ (ค่าใช้จ่ายส่วนมากของลูกหนี้) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายส่วนมากในการผลิต ร้อยละ 50.7 รองลงมาค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน ร้อยละ 32.9

ส่วนที่ 4 แหล่งที่มาของเงินได้

ตารางที่ 5.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม แหล่งที่มาของรายได้หลัก

แหล่งที่มาของรายได้หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเกษตร	309	84.7
นอกภาคการเกษตร	51	14.0
บุตรหลานส่งให้	54	14.8
อื่น ๆ	49	13.4

จากตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้หลักพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของรายได้จากการเกษตร ร้อยละ 84.7 รองลงมาแหล่งที่มาของรายได้จากบุตรหลานส่งให้ ร้อยละ 14.8

ตารางที่ 5.20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม แหล่งที่มาของรายได้อื่นๆ

แหล่งที่มาของรายได้อื่นๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้จากสถาบันการเงิน	39	10.7
ผู้จากนายทุน/พ่อค้า	11	3.0
ผู้ยืมจากญาติพี่น้อง	39	10.7
อื่นๆ	110	30.1

จากตารางที่ 5.20 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม แหล่งที่มาของรายได้อื่นๆพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของรายได้อื่นๆจาก แหล่งอื่นๆ ร้อยละ 30.1 รองลงมามีแหล่งที่มาของรายได้อื่นๆจากการกู้จากสถาบันการเงินและผู้ยืม จากญาติ พี่น้อง ร้อยละ 10.7

ตารางที่ 5.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือน ต่อปี

รายได้รวมของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	91	24.9
50,001-100,000 บาท	108	29.6
100,001-150,000 บาท	35	9.6
มากกว่า 150,000 บาท	131	35.9
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.21 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ รวมของครัวเรือน/ปี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือน/ปีจำนวน มากกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 35.9 รองลงมามีรายได้รวมของครัวเรือน/ปีจำนวน 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 29.6

ตารางที่ 5.22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสามารถในการชำระหนี้ต่อ ธ.ก.ส

ความสามารถในการชำระหนี้ต่อ ธ.ก.ส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถชำระหนี้ได้	341	93.4
ไม่สามารถชำระหนี้ได้	24	6.6
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสามารถในการชำระหนี้ต่อ ธ.ก.ส พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสามารถชำระหนี้ได้ ร้อยละ 93.4 รองลงมาไม่สามารถชำระหนี้ได้ ร้อยละ 6.6

ตารางที่ 5.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ ธ.ก.ส

แหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ ธ.ก.ส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขายผลผลิตทางการเกษตร	321	87.9
จากการขายผลผลิตนอกการเกษตร	24	6.6
เงินที่บุตรหลานส่งให้	4	1.1
เงินกู้จากนายทุน/พ่อค้า	-	-
กู้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ	4	.1
อื่น ๆ	4	1.1

จากตารางที่ 5.23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ ธ.ก.ส พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ ธ.ก.ส จากการขายผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 87.9 รองลงมา มีแหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ ธ.ก.ส จากการขายผลผลิตนอกการเกษตร ร้อยละ 6.6

ตารางที่ 5.24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ ธ.ก.ส ได้

สาเหตุใดที่ไม่สามารถชำระหนี้ ธ.ก.ส ได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้สุทธิในครัวเรือนน้อย	12	3.3
ภาวะหนี้สินในครัวเรือนมาก	-	-
พฤติกรรมกรรมการชำระหนี้เปลี่ยนไป	12	3.3
ประสบภาวะภัยธรรมชาติ	-	-
ค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน	-	-
อื่นๆ	-	-

จากตารางที่ 5.24 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งที่มาสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ ธ.ก.ส ได้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสาเหตุจากรายได้สุทธิในครัวเรือนน้อยและพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้เปลี่ยนไป ร้อยละ 1.1

ส่วนที่ 5 คุณภาพบริการของพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
 ตารางที่ 5.25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการของพนักงาน ธ.ก.ส จำแนกตามความพอใจในความถูกต้องของการบริการของพนักงาน ธ.ก.ส

ความพอใจในความถูกต้องของการบริการของพนักงาน ธ.ก.ส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	4	1.1
ไม่พอใจ	4	1.1
เฉย ๆ	40	11.0
พอใจ	265	72.6
พอใจมาก	52	14.2
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.25 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการของพนักงาน ธ.ก.ส (ความพอใจในความถูกต้องของการบริการของพนักงาน ธ.ก.ส มากน้อยเพียงใด) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ ร้อยละ 72.6 รองลงมา รู้สึกพอใจมาก ร้อยละ 14.2

ตารางที่ 5.26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการ
ของพนักงาน ธ.ก.ส จำแนกตามความถี่ของเรื่องเงินกู้ของพนักงาน

ความถี่ของเรื่องเงินกู้ของพนักงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยผิดพลาดเลย	279	76.4
เคยได้ยินว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นแต่ไม่เคยเกิดกับตัวเอง	47	12.9
ผิดพลาดบ้าง(1-2ครั้ง/ปี)แต่เจ้าหน้าที่แก้ไขได้	39	10.7
ผิดพลาดบ่อย (3-6 ครั้ง/ปี)	-	-
ผิดพลาดเป็นประจำ(มากกว่า 6 ครั้ง/ปี)	-	-
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.26 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
คุณภาพการให้บริการของพนักงาน ธ.ก.ส จำแนกตามความถี่ของเรื่องเงินกู้ของพนักงาน พบว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบพนักงาน ธ.ก.ส ไม่เคยบริการผิดพลาดเรื่องเงินกู้ ร้อยละ 76.4
รองลงมา เคยได้ยินว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นแต่ไม่เคยเกิดกับตัวเอง ร้อยละ 12.9

ตารางที่ 5.27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการ
ของพนักงาน ธ.ก.ส จำแนกตามขั้นตอนในการกู้เงิน

ความถี่ของขั้นตอนการกู้เงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีขั้นตอนใดสับสนเลย	140	38.4
มีขั้นตอนตามปกติ	209	57.3
มีขั้นตอนค่อนข้างสับสน	16	4.4
มีขั้นตอนสับสนมาก	-	-
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.27 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
คุณภาพการให้บริการของพนักงาน ธ.ก.ส (ขั้นตอนการกู้เงินมีความสับสนเล็กน้อยเพียงใด) พบว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดเห็นว่าขั้นตอนในการกู้เงินมีขั้นตอนตามปกติ ร้อยละ 57.3
รองลงมา ขั้นตอนในการกู้เงินไม่มีขั้นตอนใดสับสนเลย ร้อยละ 38.4

ตารางที่ 5.28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการ
ของพนักงาน ธ.ก.ส

ความรวดเร็วในการให้บริการของพนักงานที่คอยรับ บริการเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำงานได้เร็ว (ไม่เกิน 10 นาที)	55	15.1
ทำงานค่อนข้างรวดเร็ว (11-12 นาที)	97	26.6
ทำงานได้ตามขั้นตอนปกติ (21-30 นาที)	185	50.7
ทำงานค่อนข้างช้ามาก (31-45 นาที)	18	4.9
ทำงานได้ช้ามาก (เกิน 45 นาที)	10	2.7
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.28 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
คุณภาพการให้บริการของพนักงาน ธ.ก.ส พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบทำงานได้ตาม
ขั้นตอนปกติ (21-30 นาที) ร้อยละ 50.7 รองลงมาทำงานค่อนข้างรวดเร็ว (11-12 นาที) ร้อยละ
26.6

ตารางที่ 5.29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการ
ของพนักงาน ธ.ก.ส

การให้บริการแบบเอาใจใส่ และรู้สึกรอบอุ้ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใส่ใจและรู้สึกรอบอุ้ม	58	15.9
ใส่ใจและรู้สึกปกติธรรมดา	303	83.0
รู้สึกรอบอุ้ม	4	1.1
รวม	365	100

ตารางที่ 5.29 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพ
การให้บริการของพนักงาน (พนักงานให้บริการแบบเอาใจใส่ และรู้สึกรอบอุ้มเพียงใด) พบว่าผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบใส่ใจและรู้สึกปกติธรรมดา ร้อยละ 83 รองลงมาใส่ใจและรู้สึกรอบอุ้ม
ร้อยละ 15.9

ตารางที่ 5.30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการของพนักงานธ.ก.ส ด้านการถูกเรียกขอเงินพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกจาก

คุณภาพการให้บริการของพนักงานธ.ก.ส ด้านการถูกเรียกขอเงินพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกจาก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยถูกเรียกขอเงินและไม่เคยได้ยื่นข่าทำงานองนี้เลย	322	88.2
ไม่เคยถูกเรียกขอเงินแต่เคยได้ยื่นข่าทำงานองนี้บ้าง	23	6.3
เคยถูกเรียกแต่ไม่แน่ใจว่าเป็นค่าบริการของ ธ.ก.ส	20	5.5
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.30 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพ การให้บริการของพนักงานธ.ก.ส ด้านการถูกเรียกขอเงินพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวก จากพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่เคยถูกเรียกขอเงินและไม่เคยได้ยื่นข่าทำงานองนี้เลย ร้อย ละ 88.2 รองลงมา ไม่เคยถูกเรียกขอเงินแต่เคยได้ยื่นข่าทำงานองนี้บ้าง ร้อยละ 6.3

ตารางที่ 5.31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการของพนักงานธ.ก.ส จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการบริการของ ธ.ก.ส

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริการของ ธ.ก.ส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คืออยู่แล้วไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ	199	54.5
ต้องการให้บริการรวดเร็วกว่าเดิม	71	19.5
เพิ่มจำนวนพนักงานที่คอยรับบริการ	64	17.5
ให้พนักงานใส่ใจลูกค้ามากขึ้น	31	8.5
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.31 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคุณภาพการให้บริการของพนักงานธ.ก.ส จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริการของ ธ.ก.ส. พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบ คืออยู่แล้วไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ ร้อยละ 54.5 รองลงมา ต้องการให้บริการรวดเร็วกว่าเดิม ร้อยละ 19.5

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นด้านสถานที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
 ตารางที่ 5.32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
 จำแนกตามความรู้สึกพึงพอใจในสถานที่ติดต่อธนาคาร

ความพึงพอใจในสถานที่ติดต่อสถานที่ธนาคาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พึงพอใจ	16	4.4
เฉย ๆ	57	15.6
พอใจ	260	71.2
พอใจมาก	32	8.8
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.32 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความ
 คิดเห็นด้านสถานที่ ธ.ก.ส จำแนกตามความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานที่ติดต่อธนาคาร พบว่าผู้ตอบ
 แบบสอบถามส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ ร้อยละ 71.2 รองลงมา รู้สึกเฉย ๆ ร้อยละ 15.6

ตารางที่ 5.33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
 จำแนกตาม ความเพียงพอของสถานที่รองรับบริการจาก ธ.ก.ส

ความเพียงพอของสถานที่รองรับบริการจาก ธ.ก.ส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีเพียงพอ	109	29.9
มีค่อนข้างเพียงพอ	113	31.0
รู้สึกเฉย ๆ	18	4.9
มีค่อนข้างไม่เพียงพอ	107	29.3
ไม่เพียงพอเลย/ไม่มีสถานที่นั่งคอย	18	4.9
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.33 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความ
 คิดเห็นด้านสถานที่ ธ.ก.ส จำแนกตาม ความเพียงพอของสถานที่รองรับบริการจาก ธ.ก.ส พบว่า
 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบสถานที่รองรับบริการมีค่อนข้างเพียงพอ ร้อยละ 31.0 รองลงมา
 สถานที่รองรับบริการมีเพียงพอ ร้อยละ 29.9

ตารางที่ 5.34 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
จำแนกตามความสะอาดของห้องน้ำ

ความสะอาดของห้องน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	8	2.2
ดี	202	55.3
ค่อนข้างดี	98	26.8
สะอาดน้อย	43	11.8
ไม่สะอาด	14	3.8
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.34 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่ ช.ก.ศ (ห้องน้ำมีความสะอาดน่าใช้หรือไม่) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบห้องน้ำมีความสะอาดดี ร้อยละ 55.3 รองลงมาห้องน้ำมีความสะอาดค่อนข้างดี ร้อยละ 26.8

ตารางที่ 5.35 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
จำแนกตามความเพียงพอของที่จอดรถ

จำแนกตามความเพียงพอของที่จอดรถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีมาก	4	1.1
มีพอดี	86	23.6
มีค่อนข้างเพียงพอ	61	16.7
มีไม่เพียงพอ	194	53.2
ไม่มีที่จอดรถ	20	5.5
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.35 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่ ช.ก.ศ จำแนกตามความเพียงพอของที่จอดรถ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบมีไม่พื้นที่จอดรถเพียงพอ ร้อยละ 53.2 รองลงมา มีพอดี ร้อยละ 23.6

ตารางที่ 5.36 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
จำแนกตามความชัดเจนของป้ายบอกบริการ

ความชัดเจนของป้ายบอกบริการต่าง ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	31	8.5
ดี	223	61.1
ปานกลาง	100	27.4
ค่อนข้างน้อย	11	3.0
ไม่มีป้ายบอกบริการเลย	-	-
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.36 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่ ช.ก.ส จำแนกตามความชัดเจนของป้ายบอกบริการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ตอบป้ายบอกบริการต่าง ๆ ชัดเจนดี ร้อยละ 61.1 รองลงมาป้ายบอกบริการต่าง ๆ ชัดเจน ปานกลาง ร้อยละ 27.4

ตารางที่ 5.37 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
จำแนกตามความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณ สำนักงาน ช.ก.ส ปางศิลาทอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	24	6.6
ดี	260	71.2
ปานกลาง	74	20.3
ค่อนข้างน้อย	7	1.9
ไม่สะอาดและไม่เป็นระเบียบ		
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.37 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่ ช.ก.ส จำแนกตามความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดี ร้อยละ 71.2 รองลงมาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปานกลาง ร้อยละ 20.3

ตารางที่ 5.38 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
จำแนกตามความปลอดภัย และระบบรักษาความปลอดภัย

ความคิดเห็นด้านสถานที่ ร.ก.ส จำแนกตามความปลอดภัย และระบบรักษาความปลอดภัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	78	21.4
ดี	263	72.1
ปานกลาง	20	5.5
ค่อนข้างน้อย	4	1.1
ไม่มีความปลอดภัย	-	-
รวม	365	100

จากตารางที่ 5.38 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่ ร.ก.ส จำแนกตามความปลอดภัย และระบบรักษาความปลอดภัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบ ความปลอดภัย และระบบรักษาความปลอดภัยของร.ก.ส ปางศิลาทอง มีความน่าเชื่อถือ คือ ร้อยละ 72.1 รองลงมาความปลอดภัยและระบบรักษาความปลอดภัยของร.ก.ส ปางศิลาทองมีความน่าเชื่อถือ ดีมาก ร้อยละ 21.4

ตารางที่ 5.39 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ความคิดเห็นด้านสถานที่
จำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของ ร.ก.ส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ เนื่องจากดีอยู่แล้ว	59	16.2
เพิ่มที่นั่ง	161	44.1
เพิ่มห้องน้ำ	72	19.7
ดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำ	40	11.0
ปรับปรุง/ขยายพื้นที่จอดรถ	203	55.6
เพิ่มป้าย/ปรับปรุงป้ายต่าง ๆ ให้ชัดเจน	32	8.8
ดูแลรักษาความสะอาด/จัดระเบียบภายในสำนักงาน	8	2.2
เพิ่มระบบรักษาความปลอดภัย	8	2.2
ย้าย/ปรับปรุง/ขยายอาคารให้ทันสมัย/กว้างขวางขึ้น	70	19.2
อื่น ๆ	4	1.1

จากตารางที่ 5.39 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นด้านสถานที่ ช.ก.ส จำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของ ช.ก.ส พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะปรับปรุง/ขยายพื้นที่จอดรถร้อยละ 55.6 รองลงมามีข้อเสนอแนะเพิ่มที่นั่ง ร้อยละ 44.1

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ระบุแหล่งที่มาของรายได้ที่แท้จริงของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2) ประเมินศักยภาพการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 3) ศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะการชำระหนี้ของลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 365 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป วัตถุประสงค์การกู้เงินความเสี่ยงทางการเงินที่เกิดจากลูกหนี้ แหล่งที่มาของรายได้ คุณภาพบริการของพนักงานและความคิดเห็นด้านสถานที่ สามารถสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะของการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

สรุปผล อภิปรายผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ มีแหล่งที่มาของรายได้จากการเกษตรร้อยละ 84.70 รองลงมามีแหล่งที่มาของรายได้จากบุตรหลานซึ่งประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรส่งให้ร้อยละ 14.8 เป็นเพราะว่าลูกค้ายธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมสอคล้องกับการวิจัยเรื่องศักยภาพการชำระหนี้ของเกษตรกรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาจันดี จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนายธีรกานต์ วรรณวาส พบว่าร้อยละ 88.20 ทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก ความสามารถในการชำระหนี้ต่อ ธ.ก.ส. สาขาปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร สามารถชำระหนี้ได้ร้อยละ 93.40 พบว่าศักยภาพการชำระหนี้ดี อ้างถึงการรับชำระหนี้ของต้นเงินถึงกำหนดในปีบัญชี 2551 สิ้นสุด วันที่ 31 มีนาคม 2552 ของ ธนาคาร ได้รับชำระร้อยละ 93.74 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ พบว่าวัตถุประสงค์การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนและเป็นค่าลงทุนในภาคการเกษตร ร้อยละ 91.20 แหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้พบว่าส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของเงิน จากการขายผลผลิตทางการเกษตรร้อยละ 87.90 สาเหตุที่ชำระหนี้ไม่ได้นั้น จำแนกตามความเสี่ยงทางการเงิน พบว่าส่วนใหญ่ประสบภาวะน้ำท่วมร้อยละ

45.80 รองลงมาประสิทธิภาพแผ่นแห้ง ร้อยละ 19.20 ค่าใช้จ่ายส่วนมากของลูกหนี้ ธ.ก.ส. พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการผลิตการเกษตรร้อยละ 50.70 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือนร้อยละ 32.90 ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของนายฉลอง บุญพิทักษ์กุล กล่าวถึงสาเหตุที่สมาชิกลูกหนี้สหกรณ์ชำระหนี้คืนในอัตราต่ำเกิดจากความล้มเหลวทางผลิตอันเนื่องมาจากถูกภัยธรรมชาติเช่น ฝนแล้ง , น้ำท่วม . โรคและ ศัตรูพืช , ราคาผลผลิตตกต่ำ ลูกหนี้ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์บิดพลิ้วไม่ชำระหนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการดังนี้

1. การเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแบบเจาะจงเฉพาะลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอปางศิลาทอง จ. กำแพงเพชร จำนวน 365 คน ทำให้การนำผลการศึกษาไปใช้ในวงกว้าง (Generalization) เป็นไปอย่างจำกัด
2. ข้อจำกัดด้านระยะเวลาค่อนข้างสั้น ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิได้รายละเอียดไม่ลึกซึ้ง ไม่ทันสมัย มีความผิดพลาดมาก
3. ข้อจำกัดด้านเครื่องมือ ที่ใช้การศึกษาเฉพาะแบบสอบถามที่ไม่กำหนดให้ชัดเจนว่าคำถามที่ถามนั้นเป็นคำถาม แบบปลายเปิด หรือปลายปิด เพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจว่าจะตอบตามความกิดอิสระ หรือตอบคำตอบเลือกที่กำหนด
4. เวลาที่ทำการศึกษากินช่วงเวลาที่ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ต้นทุนการผลิตภาคการเกษตรค่อนข้างสูง ราคาน้ำมันที่ยังคงตัวอยู่ในระดับสูง ประกอบกับผลผลิต ประสบภัยธรรมชาติ ส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีความคลาดเคลื่อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของธนาคาร ควรปรับปรุงและขยายพื้นที่จอดรถ และเพิ่มที่นั่งรอรับบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 365 คนเท่านั้น ซึ่งข้อมูลที่ได้ เป็นไปอย่างจำกัดและ อาจคลาดเคลื่อน การศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปควรใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างเต็มทั้งหมด

2. การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2552 รวม 3 เดือน เท่านั้น จึงได้รายละเอียดไม่ลึกซึ้ง ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ควรดำเนินการตามฤดูกาล

3. การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีลักษณะเป็นศึกษาเชิงสำรวจและสอบถามตามแบบสอบถาม ซึ่งยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด การศึกษาครั้งต่อไปควรสัมภาษณ์เชิงลึกโดยละเอียด ให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกด้าน

4. การให้สินเชื่อที่มีคุณภาพ และเพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรสร้างพฤติกรรมกรรมการออมเงินให้กับเกษตรกรรูกหนี้ การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

5. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรกำหนดเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติเงินกู้เพิ่มเติมจากหลัก 5 C (Character , Capital , Capacity , Condition , Collateral) เช่นเงื่อนไขการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนต่อเนื่อง 6 เดือน และ การออมเงินต่อเนื่อง 6 เดือน ประกอบคำขอกู้เงิน เพื่อพิจารณาอนุมัติเงินกู้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ฉลอง บุญพิทักษ์กุล 2528 บทคัดย่อสาเหตุที่สมาชิกลูกหนี้สหกรณ์ชำระหนี้คืนในอัตราต่ำ

<http://www.google.co.th/>

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รายงานกิจการรอบปีบัญชี 2551

(1 เมษายน 2551 – 31 มีนาคม 2552)

ธีรกานต์ วรรณวาส 2550 บทคัดย่อ ศักยภาพการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.สาขาจันดี

จังหวัด นครศรีธรรมราช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

เทียนชัย รัตนคิดถก 2533 บทคัดย่อการศึกษาปัญหาการชำระคืนเงินเชื่อ การเกษตรของเกษตรกร

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ประมวลสาระชุดวิชา

วิทยานิพนธ์ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2551

วาโร เพ็งสวัสดิ์ 2547 การอภิปรายผลการวิจัย : หัวใจของการวิจัยวารสารวิทยบริการปีที่ 15

ฉบับที่ 2-3 พฤษภาคม - ธันวาคม 2547

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ นายธงชัย ออบเชย
วัน เดือน ปี วันที่ 8 พฤศจิกายน 2504
สถานที่เกิด อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2536
สถานที่ทำงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร
ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยอำเภอ